

Kvittering på innsendt hørings svar på Høring av forslag til endringer i forskrift om fosterhjem

Høringens saksnummer: 20/3679

Høring: Høring av forslag til endringer i forskrift om fosterhjem

Levert: 18.12.2020 15:52:26

Svartype:

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: Norsk Fosterhjemsforening

Kontaktperson: Marianne Oftedahl

Kontakt e-post: fagansvarlig@fosterhjemsforening.no

Høringsinnspill fra Norsk Fosterhjemsforening til endringer i forskrift om fosterhjem

Norsk Fosterhjemsforening viser til departementets høringsbrev med forslag til endring i forskrift om fosterhjem.

1. Innledning

Høringsnotatet inneholder en god oversikt over de mange prosesser på området.

Av høringsnotatet går frem at formål med forskriftsendringene er å møte flere av utfordringene som er avdekket på fosterhjemsområdet. Forslagene bygger på endringer vedtatt som ledd i barnevernreform og forslag fremsatt i NOU 2018:18 trygge rammer for fosterhjem.

Norsk Fosterhjemsforening støtter de foreslåtte endringer i fosterhjemsforskriften. Disse innebærer enkelte mindre endringer på feltet, som vi anser hovedsakelig er av organisatorisk art.

Norsk Fosterhjemsforening peker på at kommunale fosterhjem i dag møter på store utfordringer. Vi har beskrevet dette i vårt høringsinnspill til NOU 2018:18 trygge rammer for fosterhjem. Staten delegerer stadig mer ansvar til kommunene. Samtidig avdekkes ulik kvalitet i kommunenes arbeid.

Mye godt arbeid gjøres i mange kommuner, samtidig så avdekkes det også mye svikt. Der det er svikt kan konsekvensen innebære at barn flyttes igjen og igjen, og påføres nye store belastninger. Fosterhjem sitter da og tilbake med en opplevelse av å ha mislykkes.

Det må kraftfull innsats til for å endre dagens situasjon.

Det er vårt håp at fosterhjemstrategien som bebudes vår 2021 vil svare på de utfordringer fosterhjem står i.

2. Kommentarer til de foreslåtte endringer i fosterhjemsforskriften

Høringsnotatet inneholder følgende forslag til endring i forskrift om fosterhjem:

- Krav om at fosterforeldre skal ta imot opplæring
- Krav om at opplæringen som gis fosterforeldre skal være i tråd med nasjonale retningslinjer
- Ansvar for godkjenning av fosterhjem legges til omsorgskommunen.
- Undersøkelles- og opplysningsplikt for omsorgskommunen dersom barnet plasseres i fosterhjem i en annen kommune
- Plikt for barnevernstjenesten til å dokumentere vurderingen av om noen i barnets familie eller nære nettverk kan være fosterhjem
- Ansvar for generell veiledning overføres fra Bufetat til kommunene
- Krav om at oppfølgingen skal være helhetlig og tilpasset det enkelt barn og fosterforeldre

3. Hva skal løftes opp i forskrift – og hva er det tilstrekkelig reguleres i fosterhjemsavtalen?

Norsk Fosterhjemsforening peker på at en del rettigheter og plikter fremgår i dag i fosterhjemsavtalen, og en del plikter løftes opp i fosterhjemsforskriften.

Det hadde vært nyttig å avklare hva som er begrunnelse for valg av reguleringsmåte, og konsekvenser av valg av reguleringsmåte. Vi savner at fosterhjemmene og barn i fosterhjem får konkrete rettigheter når det gjelder tiltak fosterhjemmene trenger for å ivareta omsorg for barnet.

4. Innspill til endringsforslag i forskriften

Norsk Fosterhjemsforening vil kun kommentere enkelte av endringsforslagene vi anser av spesiell betydning for fosterhjemmene.

4.1. Til krav om at fosterforeldre skal ta imot grunnleggende opplæring:

Det går frem av høringsnotatet at fosterforeldre skal ta imot grunnleggende opplæring før et barn flytter inn i fosterhjemmet. Dette vil være et vilkår for godkjenning av fosterhjemmet. Der dette ikke kan gjøres forkant, må det gjøres så snart som mulig etter at barnet har flyttet inn.

Departementet anser det ikke hensiktsmessig å stille krav i forskrift om at fosterforeldre plikter å motta opplæring underveis i plasseringen. Slik plikt kan i dag følge av fosterhjemsavtalen jf. pkt 5.5. og 4.3.1.

Innspill fra Norsk Fosterhjemsforening:

Foreningen støtter departementet i at det er særdeles viktig at fosterforeldre tar imot grunnleggende opplæring og blir forberedt på oppdraget.

At det knyttes opp mot godkjenning vil være en god måte å organisere dette på.

Man bør vurdere å innføre et begrep om midlertidig godkjenning i de tilfeller barnet flytter inn og fosterforeldre ikke har kunnet få opplæring, og inntil opplæring er gjennomført. Men dette må ikke gå på bekostning av kvalitetssikring av at omsorgspersonene er trygge omsorgspersoner.

Vi spør også om det bør være mulig med en dispensasjonsadgang fra opplæringskravet dersom det foreligger særlige grunner for at opplæring ikke gjennomføres. For hvilken konsekvens vil det ha at opplæringskravet ikke er oppfylt? Det er av stor betydning at barn i fosterhjem ikke flyttes ut av fosterfamilier uten at det foreligger sterke grunner.

Mht innhold av opplæringen: Det er viktig at innhold av opplæringen gir et realistisk bilde av det å være fosterhjem, om dette skal nå sitt formål. Som det går frem av vår brukerundersøkelse blant medlemmer om brudd eller nesten brudd i fosterhjems plasseringen, opplever mange fosterforeldre at de ikke ble informert om viktige forhold og begrensninger rundt det å være fosterhjem. Dette fremgår også av Riksrevisjonens rapport som er omtalt i høringsnotatet

4.2. Ad opplæring etter innflytting og underveis i oppdraget:

Vårt inntrykk er at fosterforeldre ofte etterlyser mye mer opplæring enn det de faktisk får tilbud om underveis i oppdraget. For mange er det også av stor betydning å få individuell og spesialisert veiledning. Fosterhjem bør gis konkrete rettigheter forankret i lovverk som gir dem mulighet til å kunne ta opplæring i en travel hverdag, som krav på tilrettelegging i forhold til frikjøp fra jobb, avlastning mm. Fosterforeldre har ofte en travel hverdag hvor både fosterbarn og evt egenfødte barn skal følges opp i tillegg til mange oppfølgingsmøter mm.

4.3. Krav om at oppfølgingen skal være helhetlig og tilpasset det enkelt barn og fosterforeldre

Norsk Fosterhjemsforening støtter forslaget og anser det som viktig. Det kommer her frem at oppfølging av fosterhjem må skje som skreddersøm; forholdene vil være ulike. Innholdet i bestemmelsen må imidlertid

konkretiseres. I utkast til § 3 vises det til at opplæringen skal være i tråd med nasjonale faglige anbefalinger. Vi anbefaler at det samme angis mht krav til innholdet i oppfølgingen av fosterhjemmet. Det bør også defineres hva som ligger i begrepet «helhetlig» oppfølging.

Så spør vi: hva når fosterhjemmet ikke får den oppfølgingen barnet og fosterhjemmet har krav på? Dette er en ofte forekommende problemstilling vi får inn til vår rådgivningstelefon.

Dagens regelverk legger opp til at det eneste fosterhjemmet da kan gjøre er å gå til oppsigelse av fosterhjemsavtalen der man har vanskeligheter, som den eneste sanksjon man har. Vi anser det ikke er til barnets beste at systemet fungerer slik. Fosterhjem som opplever dårlig oppfølging kan klage til fylkesmannen, men for mange sitter det langt inne. De er bekymret for hva det kan bety for plasseringen, siden barneverntjenesten har en betydelig makt, og fosterhjemmene nærmest ingen rettigheter.

Det går frem av høringsnotatet at endringen i forskriften på dette punktet kan innebære merutgifter for enkelte kommuner som i dag ikke har god oppfølging. Norsk Fosterhjemsforening erfarer at en god del fosterhjem ikke får den oppfølgingen de har krav på grunnet kommunens økonomi. Når kommunene som ledd i barnevernreformen skal sitte alene om å finansiere tiltakene, er det stor grunn til bekymring for dårlig oppfølging i kommuner som allerede strever økonomisk.

For Norsk Fosterhjemsforening

Tone Granaas

Generalsekretær

Marianne Oftedahl

Fagansvarlig

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.